

6. Мірошніченко О. Інноваційна активність промислових підприємств України: стан і тенденції / О. Мірошніченко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка «Економіка». – Київ. – № 10(151). – 2013. – С. 73-78.

7. Наука та інновації // Офіційний сайт Державного комітету статистики України. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

8. Онуфрієнко Н. Л. Державна політика в сфері інноваційної діяльності в умовах інтеграції України в міжнародний економічний простір / Н. Л. Онуфрієнко // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. – № 5, т. 4. – С. 297-300.

Коваль Л.П.

*кандидат економічних наук, доцент,
Європейський університет, Львівська філія*

ІНВЕСТИЦІЙНА БЕЗПЕКА РЕГІОНУ ЯК КОМПЛЕКСНА ІЄРАРХІЧНА КАТЕГОРІЯ

В сучасній науковій думці питання дослідження інвестиційної безпеки є достатньо популярним, причому активні наукові дослідження проводяться на різних рівнях інвестиційної безпеки: держави, регіону, галузі, підприємства. На мікрорівні термін «інвестиційна безпека» трактується як процес забезпечення такого стану інвестиційної сфери, за якого економічна стратегія розвитку підприємства здатна зберігати і підтримувати достатній рівень інвестиційних ресурсів в умовах дії внутрішніх і зовнішніх загроз, що є необхідним для забезпечення стійкого розвитку та економічної стабільності, і як результат, зростання конкурентоспроможності національної економіки та добробуту населення [1, с. 294]. При цьому більшість науковців пов'язують інвестиційну безпеку підприємства із економічною безпекою інвестиційного проекту, а також трактують першу як «можливість обійтися без істотного соціально-економічного збитку при реалізації інвестиційного проекту» [2].

В процесі вивчення терміну «інвестиційна безпека держави» досить часто звертаються до визначення О. Барановського, який тлумачить його як «досягнення рівня інвестицій, що дозволяє оптимально задовольняти поточні інвестиційні потреби національної економіки за обсягом і структурою з урахуванням ефективного використання і повернення коштів, які інвестуються, оптимального співвідношення між розмірами внутрішніх і зовнішніх інвестицій, іноземних інвестицій у країну і вітчизняних за рубіж, підтримання позитивного національного платіжного балансу» [3, с. 366]. Дотримуючись такої точки зору науковці інвестиційну безпеку трактують як певний (вже існуючий) рівень інвестицій в економіку держави. З іншого боку, інвестиційна безпека держави розглядається як «спроможність підтримувати виробничі нагромадження і капітальні вкладення на рівні, що забезпечують необхідні темпи розширеного відтворення, реструктуризацію і технологічне переозброєння економіки» та «сукупність нормативно-правових, соціальних і екологічних умов, що визначають тип і динаміку відтворювального процесу,

які забезпечують надійність відшкодування та ефективність вкладеного капіталу» [4]. Останнє визначення підтримується також в працях О.К. Малютіна, який стверджує, що термін «інвестиційна безпека» можна трансформувати у поняття «сприятливість інвестиційного клімату» [5].

Відсутня також єдність у тлумаченні поняття «інвестиційна безпека» на мезорівні. Зокрема існують визначення інвестиційної безпеки регіону 1) як «стан захищеності інвестицій від внутрішніх і зовнішніх загроз, який запобігає їх втратам та зменшенню реальних грошових потоків у обсягах і строках в умовах допустимого рівня ризикованості» [6]; 2) такий обсяг інвестицій в регіоні за рахунок оптимального поєднання внутрішніх та зовнішніх ресурсів, при якому матиме місце економічне зростання в усіх секторах економіки відтворення регіональних продуктивних сил, підвищення рівня життя населення та ріст доходів усіх економічних суб'єктів і бюджету» [7, с. 172].

Таким чином, можна окреслити декілька підходів до визначення поняття «інвестиційна безпека» на макрорівні:

1) інвестиційна безпека як певний (вже існуючий) рівень інвестицій в економіку держави;

2) як сукупність певних умов інвестиційної діяльності (сприятливість інвестиційного клімату, наявність інвестиційного потенціалу та інвестиційних ризиків (загроз));

3) здатність підтримувати інвестиції на певному необхідному для конкретного суб'єкта (держави, регіону, підприємства) рівні;

4) стан захищеності інвестицій від внутрішніх і зовнішніх загроз.

Кожен із наведених підходів має право на існування і підкреслює багатогранність поняття економічної, і зокрема інвестиційної, безпеки.

Водночас узагальнюючи, можна стверджувати, що інвестиційну безпеку (як і всі інші складові економічної безпеки) слід розглядати у двох площинах:

1) як сукупність умов, певне середовище (наявність загроз, ризиків, а також потенціалу протидії цим загрозам, тощо) для здійснення інвестиційної діяльності;

2) як певний рівень інвестиційної діяльності, який забезпечує стабільне функціонування відповідної економічної системи (підприємства, регіону, галузі), а також її безпечність для інших елементів.

Розглянувши дане твердження на прикладі поняття «інвестиційна безпека регіону», отримаємо наступну структурно-логічну модель поняття інвестиційної безпеки (рис. 1).

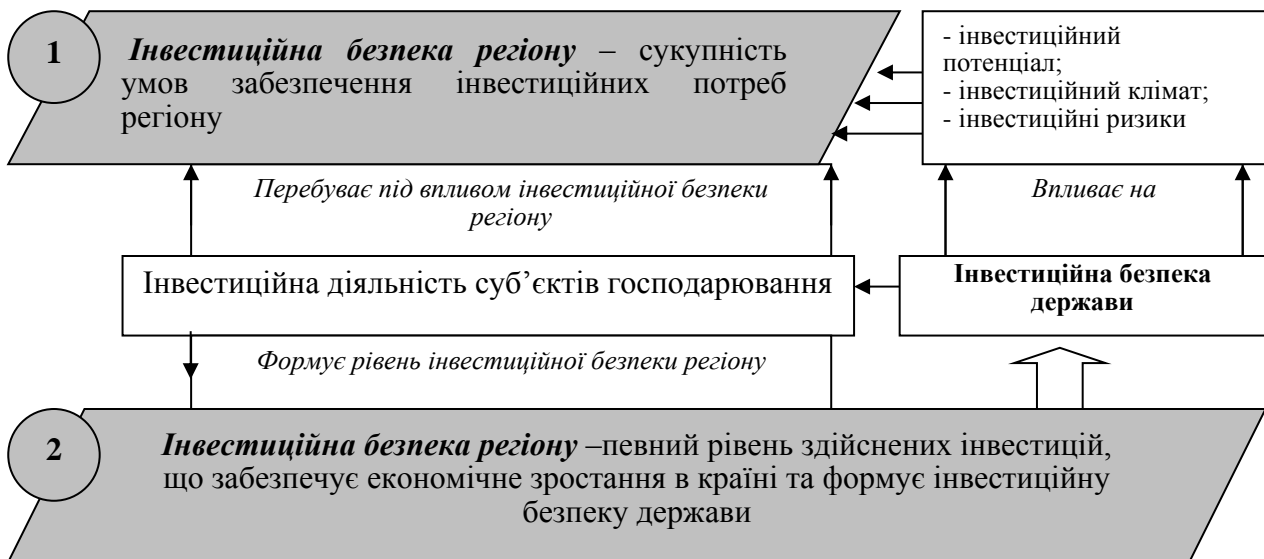

Рис. 1. Структурно-логічна модель поняття інвестиційної безпеки регіону
Розроблено автором

Наведена схема демонструє взаємозв'язок між окремими рівнями інвестиційної безпеки і вказує на неможливість розгляду будь-якого з рівнів як окремого елемента без врахування рівня інших. Зокрема, інвестиційна безпека регіону в розумінні певного середовища здійснення інвестиційної діяльності (площина 1) формується під впливом таких чинників як інвестиційний потенціал, інвестиційний клімат, інвестиційні ризики, а також інвестиційна безпека надсистеми (держави) і безпосередньо впливає на здійснення суб'єктами господарювання інвестиційної діяльності. Водночас інвестиційна безпека регіону в розумінні певної (інвестиційної) характеристики стану економічної системи (регіону) (площина 2) формується під впливом результатів інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання та зокрема їх інвестиційної безпеки і стає елементом впливу на інвестиційну безпеку держави.

Все це дає підстави розглядати поняття інвестиційної безпеки регіону як комплексну, системну, ієрархічну категорію. Такий підхід обумовлює необхідність комплексного підходу до дослідження усіх аспектів інвестиційної безпеки на мезорівні.

Список використаних джерел:

1. Анісімова О.М., Інвестиційна безпека підприємства в контексті економічної безпеки: сутність, зміст, оцінка і система управління / О.М. Анісімова, О.С. Картечева // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. – 2012. – Випуск 1, Том 2. – С. 293-297.
2. Берляк Г.В. Сутність та індикатори інвестиційної безпеки підприємства: обліково-економічний підхід [Електронний ресурс] / Г.В. Берляк // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – Режим доступу: www.ztu.edu.ua/ua/science/.../berlyak+.doc
3. Барановський О.І. Фінансова безпека в Україні (методологія оцінки та механізми забезпечення): монографія / І.О. Барановський – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2004. – 759 с.
4. Івашко О.А. Щодо питання інвестиційної безпеки / О.А. Івашко // Матеріали Міжн. інтернет-конф. [Актуальні проблеми економіки, обліку та менеджменту], (м. Луцьк, 24-25 лютого 2011 р.). – Луцьк: Волинський інститут економіки та менеджменту, 2011. – С. 43-45.

5. Малютін О.К. Інвестиційне забезпечення економічної безпеки національної економіки [Електронний ресурс] / О.К. Малютін // Вісник ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» – Режим доступу: <http://www.pu.if.ua/depart/Finances/resource/file/Збірник/2012-1/Малютін.pdf>

6. Гордієнко В.П. Інвестиційна безпека як фактор розвитку інвестиційного потенціалу регіону [Електронний ресурс] / В.П. Гордієнко. – Режим доступу: <http://dspace.uabs.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/8992/1/Gordienko%2021.pdf>

7. Олександренко І.В. Інвестиційна безпека регіону: теоретичний аспект / І.В. Олександренко // Економічний форум. – 2012. – № 4. – С. 169–176.

Олійник Л.В.

викладач,

Хмельницький національний університет

Шматковська Т.О.

кандидат економічних наук, доцент,

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОНІТОРИНГУ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА В СИСТЕМІ КОНВЕРГЕНЦІЇ ЙОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ В ЕКОНОМІЧНУ ІНФРАСТРУКТУРУ

За змістовими характеристиками регулярний аналіз оновленої інформації, її збір та опрацювання належать до прикладних проблем моніторингу ринкового середовища, що, на нашу думку, доцільно обмежити моніторингом інституційної системи, охопленої механізмом конвергенції. Тобто, очевидним є факт необхідності створення системи моніторингу, що забезпечує прийняття управлінських рішень в межах цільових завдань підприємства на основі порівняння поточного забезпечення активами, отриманого у формі оціночних значень у ході техніко-економічного аналізу та кон'юнктури інвестиційного, фінансового, банківського секторів, ринків збуту, логістики тощо (рис. 1.).

Рис. 1. Місце моніторингу в механізмі управління активами підприємства